
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
Студијски програм:	ГЕОГРАФИЈА Општи и наставни смјер		

Назив предмета	ПРИВРЕДНА ГЕОГРАФИЈА 1			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
СПГОН13ПГ1	Обавезан	III и IV	3+2	5
Наставници	др Млађен Трифуновић, доцент, Светлана Милошевић, ма, виши асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Знања стечена из општегеографских и физичкогеографских предмета	

Циљеви изучавања предмета:
<p>СТИЦАЊЕ ЗНАЊА И СПОСОБНОСТИ У ИНТЕРПРЕТАЦИЈЕ ПРИВРЕДНЕ (ЕКОНОМСКЕ) ГЕОГРАФИЈЕ КАО НАУЧНЕ ДИСЦИПЛИНЕ И ЊЕНИХ ПОДИСЦИПЛИНА (ИНДУСТРИЈСКЕ, АГРАРНЕ, САОБРАЋАЈНЕ, ТУРИСТИЧКЕ). УСВАЈАЊЕ ЗНАЊА О ГЛАВНИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ПРИРОДНОГ И ДРУШТВЕНОГ ПОТЕНЦИЈАЛА У ПРИВРЕДНОМ РАЗВОЈУ И ГЕОГРАФСКОМ РАЗМЈЕШТАЈУ. РАЗВИЈАЊЕ СПОСОБНОСТИ КОД СТУДЕНАТА ДА УОЧАВАЈУ СЛОЖЕНУ МЕЃУЗАВИСНОСТ ИЗМЕЂУ ПРИРОДНИХ ЕЛЕМЕНАТА И ДРУШТВЕНИХ ФАКТОРА У ПРИВРЕДНИМ СИСТЕМИМА И ЊИХОВО ФУНКЦИОНИСАЊЕ У ГЕОПРОСТОРУ. РАЗУМИЈЕВАЊЕ ЗНАЧАЈА ЛОКАЦИОНИХ ФАКТОРА У ПОЉОПРИВРЕДНОМ И ИНДУСТРИЈСКОМ РАЗВОЈУ И ГЕОГРАФСКОМ РАЗМЈЕШТАЈУ.</p>

Исходи учења (стечена знања):
<p>РАЗЛИКОВАТИ, КЛАСИФИКОВАТИ И ДЕФИНИСАТИ ПРИРОДНЕ И ДРУШТВЕНЕ ПОТЕНЦИЈАЛЕ. АНАЛИЗИРАТИ И ОБЈАСНИТИ МЕЃУЗАВИСНОСТ УТИЦАЈА ПРИРОДНИХ И ДРУШТВЕНИХ ПОТЕНЦИЈАЛА НА РАЗВОЈ И РАЗМЈЕШТАЈ ПОЈЕДИНИХ ПРИВРЕДНИХ АКТИВНОСТИ. ИЗДВОЈИТИ И ОБЈАСНИТИ НАЈВАЖНИЈЕ КРИТЕРИЈУМЕ ПРИВРЕДНОГ И ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА ПОЈЕДИНИХ ЗЕМАЉА И РЕЈОНА У ЕВРОПИ И СВИЈЕТУ. СХВАТИТИ ГЕОГРАФСКУ НЕРАВНОМЈЕРНОСТ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА САВРЕМЕНОГ СВИЈЕТА. КЛАСИФИКОВАТИ ЕНЕРГЕТСКЕ ИЗВОРЕ ПРЕМА РАЗЛИЧИТИМ КРИТЕРИЈУМИМА И АНАЛИЗИРАТИ ЊИХОВ ГЕОГРАФСКИ РАЗМЈЕШТАЈ. СХВАТИТИ ПРОБЛЕМ ЕНЕРГИЈЕ КАО ГЛОБАЛНИ. ИЗДВОЈИТИ НАЈВАЖНИЈЕ АГРОИНДУСТРИЈСКЕ СИРОВИНЕ И ОБЈАСНИТИ ЗНАЧАЈ АГРАРНЕ ПРОИЗВОДЊЕ. СХВАТИТИ ПРОБЛЕМ ХРАНЕ У СВИЈЕТУ. ИЗДВОЈИТИ И КЛАСИФИКОВАТИ НАЈВАЖНИЈЕ ИНДУСТРИЈСКЕ СИРОВИНЕ И ОБЈАСНИТИ ПОЈЕДИНЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ВРСТЕ. СХВАТИТИ ГЕОГРАФСКУ НЕРАВНОМЈЕРНОСТ ИНДУСТРИЈСКОГ РАЗВОЈА И ОБЈАСНИТИ САВРЕМЕНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ ИНДУСТРИЈАЛИЗАЦИЈЕ.</p>

Садржај предмета:
<p>Уводно предавање. Дефиниција привредне/економске географије, традиционални и савремени концепт, предмет проучавања и методе. Теоријски приступи и модели. Појам природног потенцијала и његов значај у географском размјештају производних дјелатности.. принципи и методе валоризације природног потенцијала. Литосфера као природни потенцијал, методе валоризације рудних ресурса. Валоризација рудних ресурса на простору Републике Српске, БиХ и земљама окружења. Структура рељефа и методе валоризације. Одлике рељефа БиХ и примјери привредне валоризације. Климатски услови као чинилац привредних дјелатности, осврт на Републику Српску и БиХ. Хидросфера – размјештај и значај вода за живот на Земљи. Процес литорализације – карактеристични примјери. Воде Републике Српске и БиХ и њихов значај у привредном развоју. Плодност земљишта као основа агроиндустијске производње. Значај земљишног потенцијала за агринудустијски развој Републике Српске и БиХ. Значај биосфере за размјештај привредних активности, осврт на Републику Српску и БиХ. Економскогеографски значај станаовништва: раст, густина насељености и кретања становништва. Структурна обиљежја становништва као фактор привредних активности. Економскогеографски значај становништва Републике Српске и БиХ. Културни и животни стандард становништва и економски развој. Процес урбанизације и привредни развој, карактеристични примјери. Улога насеља у концентрацији привредних дјелатности Републике Српске и БиХ. Научно-технолошки прогрес и географске последице. Свјетски економски систем. Процес глобализације и кључн проблеми свјетске привреде (енергија, сировине, храна, еколошка криза...). Економскогеографски аспекти пољопривреде: фактори развоја и размјештаја пољопривреде, облици аграрне производње. Законитости и основне карактеристике размјештаја биљне производње. Законитости и основне карактеристике сточне производње. Главне економскогеографске одреднице развоја и размјештаја пољопривредне производње у Републици Српској и БиХ. Економскогеографски аспекти енергетике: структурне промјене енергетских извора, географски размјештај, трендови потрошње, одрживост. Атомска енергија и алтернативни енергетски извори. Фактори локације индустрије. Металургија – сировинска база и типови размјештаја црне и обојене металургије. Комплекс</p>

<p>машиноградње – развој и географски размјештај. Електротехничка и електронска индустрија – развој и размјештај. Типични центри и рејони машиноградње у свијету. Комплекс хемијске индустрије – развој и географски размјештај. Текстилна индустрија – сировинска база, структурне и просторне промјене. Агроиндустрија – сировинска база, развој и географски размјештај. Дрвно-прерађивачка индустрија – развој и гранско-просторна структура. Индустријскогеографске одлике Републике Српске и БиХ.</p>				
Методѐ наставѐ и савадавањѐ градива:				
Метод усменог излагања, дијалoшка метода, илустративно-демонстративна метода, самостални рад на картографско-графичком обликовању стратистичких показатеља.				
Литература:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Samuelson, A. P., Nordhaus, D. W. (2010), <i>Economics, 19th edition</i>, (одабрана поглавља) McGraw/Hill Companies, Inc. All rights reserved 2. Марић, Ђ., Бајић, Д. (2004), <i>Практикум из економске географије</i>, (општи дио) ПМФ, Бања Лука 3. Томић, П., Ромелић, Ј., Лазић, Л. (1996), <i>Економска географија света</i>, (одабрана поглавља) ПМФ, Институт за географију, Нови Сад 4. Динић, Ј. (1994), <i>Економска географија</i>, (одабрана поглавља) Економски факултет, Београд 5. Грчић, М. (1994), <i>Индустријска географија</i>, (одабрана поглавља) „Научна књига“, Београд 6. Црквенчић, И., Малић, А. (1988), <i>Аграрна географија</i>, (одабрана поглавља) “Школска географија“, Загреб 7. Ђурић, В. (1980), <i>Економска географија</i>, (одабрана поглавља) „Научна књига“, Београд 				
Облици провјере знања и оцјѐњавања:				
Похађање наставѐ	5/3	Семинарски рад	10/6	Завршни испит
Активност на настави	5/3	Колоквиј	30/16	50/26
Посебна назнака за предмет:				
Име и презимѐ наставника који је припремио податке: др Млађѐн Трифуновић, доцент				